

Wojciech Jankowski

Problemy adaptacji zespołów pałacowych - Ogólnopolska Konferencja Konserwatorska w Poznaniu

Ochrona Zabytków 29/1 (112), 69

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PROBLEMY ADAPTACJI ZESPOŁÓW PAŁACOWYCH—OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA KONSERWATORSKA W POZNANIU

W dniach 2 i 3 października 1975 r. w ramach Międzynarodowego Roku Ochrony Zabytków, odbyła się w Poznaniu konferencja konserwatorska poświęcona problemom przystosowania zabytkowych zespołów pałacowych do obecnych potrzeb. Konferencja została zorganizowana przez Pracownię Konserwacji Zabytków — Oddział w Poznaniu, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Zakład Architektury Politechniki Poznańskiej. Pierwszy dzień konferencji wypełniły obrady, drugi — zwiedzanie pałaców w Czempiniu, Rogalinie i Gułtowach.

W czasie obrad wygłoszono następujące referaty:

Ewa Kręglewska-Foksowicz: *Wnętra pałaców wielkopolskich z XVII i XVIII w. w świetle przekazów ikonograficznych i stan ich zachowania*;

Jan Skuratowicz: *Problemy aranżacji i adaptacji wnętrz rezydencji XIX w.*;

Zygmunt Dolczewski: *Dawne meble w polskich zbiorach muzealnych*;

Wojciech Suchocki: *Semiologia wnętrza rezydencji z XIX w. na przykładzie zamku w Mosznie*;

Ewa Kręglewska-Foksowicz: *Problemy aranżacji wnętrz zabytkowych w praktyce Oddziału PKZ w Poznaniu*;

Andrzej Billert: *Konserwacja i obrazoburstwo*.

W referatach i dyskusji poruszono problemy dotyczące aranżacji wnętrz pałacowych, doboru wyposażenia, metod pracy projektowej, współpracy między architektami i historykami sztuki w przygotowywaniu dokumentacji dla obiektów zabytkowych, prawidłowego współdziałania teoretyków i praktyków. Podkreślono, że w wypadku adaptacji zabytku funkcja powinna być przystosowana do obiektu, a nie obiekt do funkcji, jak to ma miejsce przy programowaniu nowego budynku. Zagadnienia adaptacji i

projektowania omawiano na przykładach pałaców w Czempiniu, Mosznie, Rogalinie i Rydzynie oraz zamku w Głogowie.

W czasie objazdu organizatorzy zapoznali uczestników konferencji z pałacami w Czempiniu i Rogalinie, w których mają być podjęte prace remontowo-konserwatorskie, oraz z pałacem w Gułtowach mieszczącym biura kombinatu PGR, będącym przykładem prawidłowego użytkowania tego rodzaju zabytku. W pałacu rogalińskim mgr inż. arch. Wojciech Kasprzycki, projektant PP PKZ w Poznaniu, omówił problemy związane z przygotowaniem projektu prac remontowych i konserwatorskich w tym obiekcie.

Obrady prowadzili kolejno: prof. dr hab. Wojciech Kalinowski, doc. dr hab. Konstanty Kalinowski, dr Henryk Kondziela i dr Jerzy Baranowski.

Wojciech Jankowski

KONFERENCJA W WENECJI KOMITETU ICOM DO SPRAW KONSERWACJI

Konferencje Międzynarodowego Komitetu ICOM-u d.s. Konserwacji odbywają się co trzy lata.

Komitet składa się z 25 grup roboczych, kierowanych przez koordynatorów. Nad całością prac czuwa Rada Kierownicza, złożona z 8 członków wybieranych na trzyletnią kadencję.

Ostatnia konferencja, która odbyła się 13—18 października 1975 r. w Wenecji, obejmowała trzy sesje plenarne, wybory, sesje w poszczególnych grupach roboczych, oraz pięć posiedzeń Rady Kierowniczej. Ponadto zorganizowano zwiedzanie pałacu Labia z freskami Tiepola, które poddawane są konserwacji, kościoła Św. Donata na Murano, w którym trwają prace mające na celu zabezpieczenie murów przed podciąganiem wody gruntowej, kościoła Św. Mikołaja z Mendicoli i synagogi niemieckiej w getcie, w których również prowadzone są prace konserwatorskie, oraz laboratorium badawczego dla zagadnień konser-

wacji zabytków Wenecji na wyspie Św. Jerzego w Fundacji Cini. Zorganizowano także wycieczkę w okolice Wenecji, połączoną ze zwiedzaniem Willa Barbaro Maser, Willa Emo Fanzolo, Willa Cornaro oraz Vicenzy.

Tematem sesji plenarnych były następujące zagadnienia:

- Problemy związane z konserwacją zabytków w Wenecji;
- Konserwacja zabytków w Azji, Afryce i Ameryce Łacińskiej;
- Przeszłość i przyszłość konserwatorstwa.

Jednocześnie odbywały się sesje w poszczególnych grupach roboczych. W dniu 13.X obradowały grupy: Malarstwo ścienne, Zbiory muzeów przyrodniczych, Materiały etnograficzne, Nieniszczące metody badania zabytków, Materiały kamienne; w dniu 14.X: Rzeźba polichromowana, Dokumentacja, Drewno wydobyte z wody, Materiały wzorcowe, Tkaniny; w dniu 15.X: Podłoża i dublowanie, Teoria i historia kon-

serwacji, Studia i badania dotyczące znalezisk podwodnych, Ochrona dzieł sztuki w czasie transportu, Grafika, Dokumenty i iluminacje; w dniu 16.X: Malarstwo XX wieku, Meble, Zastosowanie energii jądrowej w konserwacji, Oświetlenie, Skóra, Grafika, Dokumenty i iluminacje, oraz w dniu 17.X: Warstwa malarska, Spoiwa, Kamienne materiały archeologiczne, Kształcenie konserwatorów, Metale.

W trzecim dniu konferencji dokonano wyboru nowej Rady Kierowniczej, w której skład weszli: R. L. Feller (Stany Zjednoczone) — przewodniczący, M. Hours (Francja) — wiceprzewodniczący, J. R. J. van Asperen de Boer (Holandia) — sekretarz, L. Vlad-Borelli (Włochy), P. Cannon-Brookes (W. Brytania), D. Cadorin (Szwajcaria), H. C. von Imhoff (Kanada), P. Mora (Włochy) — członkowie oraz dokooptowani dodatkowo I. P. Gorin (ZSRR) i B. Muhletaller (Szwajcaria).

Janusz Lehmann

KOMUNIKAT KOMITETU KONSERWATORSKIEGO ICOM

Na posiedzeniu grupy roboczej „Krosna i dublowanie” w dniu 13 października 1975 r. podjęto decyzję zwrócenia się do Sekretariatu Komitetu Konserwatorskiego ICOM-u (ICOM Committee for Conservation) w sprawie opublikowania w wydawnictwach ICOM-u komunikatu-zalecenia, dotyczącego jednej z metod konserwacji obrazów malowanych na płótnie — dublowania. Członkowie grupy roboczej „Krosna i dublowanie” uważają, że coraz powszechniej stosowane w galeriach i muzeach ułatwienia przy przeprowadzaniu dublowania są źródłem zwiększającego się niebezpieczeństwa dla obrazów na płótnie. Do

chwili precyzyjnego określenia najbardziej właściwych metod i materiałów, służących do konserwacji tego typu obiektów, zaleca się wstrzymanie stosowania dublowania. W okresie do następnego posiedzenia Komitetu Konserwatorskiego ICOM-u żaden obraz o znaczniejszej wartości nie powinien być podany dublowaniu, z wyjątkiem wypadków koniecznych. Zamiast dublowania całkowitego bardziej godne zalecenia jest dublowanie jedynie brzegów obrazu (strip-lining). Członkowie grupy „Krosna i dublowanie” są przekonani, że w najbliższym czasie uda się opracować lepsze techniki strukturalnego

wzmocnienia malowideł na płótnie; obecnie są zaangażowani w poszukiwania owych technik.

Członkowie grupy wzywają wszystkich kuratorów obiektów malarskich do ustosunkowania się do powyższego zalecenia i do chwilowego wstrzymania wszelkich działań konserwatorskich, które mogłyby stać się przyczyną nieodwracalnych zmian obniżających wartość obrazów.

Westby Percival-Prescott, koordynator grupy „Krosna i dublowanie”, październik 1975.

(Tekst dostarczyła doc. dr Hanna Jędrzejewska)